

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/43/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721200376
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8721200376.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Marianny Hirkovej a JUDr. Jany Jančíkovej v spore žalobcu: A. B. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D. XXX/X, XXX XX E. D., F. G., zastúpeného: JUDr. Michal Treščák, ml., advokát, Thurzova 6, Košice, proti žalovaným: 1) H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XXXX/XX, H., 2) B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XXXX/XX, H., zastúpeným: Hudzík & Partners s.r.o., advokátska kancelária, Mnoheľova 830/15, Poprad, IČO: 47 251 654, o určenie vlastníckeho práva s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 12/6/2021-212 zo dňa 29.05.2025, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje uznesenie.

II. Priznáva žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol takto, cit.:

„I. Žalovaní v 1. a v 2./ rade majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie o trovách konania podľa zásady úspechu podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Žalovaní v 1. a v 2. rade ako úspešná strana v konaní majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Podkladom pre aplikáciu § 257 CSP je okrem iného zohľadnenie okolností, ktoré viedli strany konania k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní, ako i okolnosti súvisiace so stavom konania pred začatím sporu a so správaním sa účastníkov v priebehu sporu. Na svoju nepriaznivú finančnú situáciu a sociálne pomery sa žalobca neodvoláva, ani aplikáciu ustanovenia § 257 o ne neopiera, preto sa týmto možným dôvodom na strane žalobcu súd osobitne nezaoberal. Táto argumentácia odznela od strany žalovaných, ktorí naznačili, že ide o ich jediné obydlie, ako aj obydlie ich hendikepovanej dcéry.

Súd prvej inštancie možné nepriznanie náhrady trov konania žalovaným aplikujúc ust. § 257 CSP vzhľadom k argumentácii oboch sporových strán podrobil úvahe výnimočnosti prípadu a možných existujúcich dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktorými by mali byť okolnosti, ktoré viedli žalobcu k uplatneniu nároku na súde a postoj strán v konaní, ako i okolnosti súvisiace so stavom konania pred začatím sporu a so správaním sa účastníkov v priebehu sporu.

Súd prvej inštancie poukázal na odpoveď katastrálneho odboru, z ktorej zrejme, že zápis na príslušný list vlastníctva sa môže zrealizovať len prostredníctvom judikovania skutočnosti, že nehnuteľnosti sú v BSM žalovaných.

Prisvedčil tvrdeniu žalovanej strany, že nebolo úlohou žalovaných informovať žalobcu a poskytovať mu podklady o svojich osobných a majetkových pomeroch, aby žalobca mohol zostaviť žalobu zo dňa 5.2.2021 na určenie vlastníckeho práva k bytu, resp. akceptovať stav z aktuálnych verejných zápisov. Nebolo tvrdené, aby žalovaní v tomto smere zavádzali, uvádzali žalobcu do omylu alebo mu poskytovali nepravdivé tvrdenia. Výlučné vlastníctvo nehnuteľnosti žalovanou v druhom rade ešte pred začatím súdneho konania vyplývalo tak z LV č. XXXX, ako aj zo samotnej správy Okresného úradu Poprad, katastrálneho odboru zo dňa 29.10.2020. Ak žalobca konštatuje, že sa mu podarilo získať sobášny list žalovaných, musel vedieť, že títo uzavreli manželstvo ešte v roku XXXX a od uvedenej doby súd podľa príslušných ustanovení zákona mohol zrušiť bezpodielové spoluvlastníctvo manželov či už s poukazom na ust. § 148 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prípadne od 1.1.1992 tiež s poukazom na ust. 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak žalobca disponoval potvrdením súdu za obdobie rokov 2002 – 2020 o neevencii konania o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných, neznamenalo to, že k zrušeniu BSM nemohlo dôjsť v skoršom období.

Za relevantné považoval súd prvej inštancie to, že už v prvom vyjadrení žalovaný v prvom rade poprel, aby bol bezpodielovým spoluvlastníkom sporného bytu č.XX, predložil rozhodnutie súdu a rovnako sa vyjadrila žalovaná v druhom rade.

Predpoklad žalobcu, že uzavretím kúpnej zmluvy žalovanou v druhom rade s treťou osobou v roku 2004 došlo k nadobudnutiu majetku – bytu do BSM oboch žalovaných ako manželov, čím by bol zrejme naplnený dôvod na zriadenie exekučného záložného práva, sa vykonaným dokazovaním nepotvrdil, kde prvoinštančný súd poukázal na odôvodnenie právoplatného rozsudku súdu zo dňa 24.5.2023, bod 32. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, čo však nie je dôvodom na aplikáciu ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie nezistil preto dôvody, pre ktoré by v danom konaní mal aplikovať ust. § 257 pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Namietal, že zo strany súdu prvej inštancie v ďalšom konaní po vrátení veci pri novom rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nedošlo k náprave a v napádanom uznesení sa dostatočne nevysporiadal so skutočnosťami, na ktoré žalobca poukazoval ako na dôvody hodné osobitného zreteľa a absolútne neprihliadol na dôvod vedenia predmetného konania ako základného kritéria pri posudzovaní priznania, resp. nepriznania trov konania, pričom zároveň pri posudzovaní možnosti aplikovania ust. § 257 CSP nedôvodne a bez opory v právnom poriadku kládol na žalobcu absolútne neprímerané povinnosti, pričom správanie sa žalovaných vôbec kriticky nezohľadnil. Žalobca považuje za absurdné, ak prvoinštančný súd v napádanom uznesení uvádza, že to žalobca pred rozhodovaním vo veci samej nešpecifikoval okolnosti, ktoré by mali viesť k nepriznaniu trov konania žalovaným, teda okolnosti, ktorými by sa mal zrejme zaoberať, pričom ale hneď cituje vyjadrenie žalobcu na pojednávaní dňa 20.04.2022, kde jasne uviedol, že s poukazom na okolnosti, ktoré predchádzali podaniu žaloby, t.j. že nevedel a nemohol vedieť o zrušení BSM žalovaných a s poukazom na oznámenie OÚ Poprad, katastrálny odbor považoval podanie žaloby za účinný a jediný možný nástroj ochrany svojich práv, preto teraz pre prípad jej zamietnutia z týchto dôvodov navrhuje rozhodnúť o trovách podľa ust. § 257 CSP.

Súd prvej inštancie síce sám uvádza, že z odpovede katastrálneho odboru bolo zrejmé, že zápis na príslušný list vlastníctva je možný len prostredníctvom judikovania, t.j. existencie súdneho rozhodnutia o určovacej žalobe, že nehnuteľnosti patria do BSM, avšak túto skutočnosť ďalej nijako nehodnotí z hľadiska rozhodnutia žalobcu podať žalobu na súd a nevyhnutnosti viesť súdne konania. Následne len konštatuje, že po zistení (podotýka až v procese súdneho konania), že BSM žalovaných bolo zrušené, bolo zrejmé, že nebude mať procesný úspech. Aj v tomto smere ide o konštatovanie súdu bez odôvodnenia takéhoto záveru, keďže v konaní žalobca poukázal na to, že na kúpu nehnuteľností boli použité prostriedky BSM, a zjavne išlo o účelové konanie v snahe vyhnúť sa povinnostiam žalovaného 1/ voči svojim veriteľom.

Teda žalobca mal za to, že konanie má byť vedené ďalej, ale so zmeneným žalobným návrhom, ktorého zmenu však súd nepripustil. Súd prvej inštancie sa teda v napádanom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s tým, že žalobca pred iniciovaním konania vyvinul všetko úsilie k tomu, aby konaniu predišiel, teda jednal so žalovaným v súvislosti s vedeným exekučným konaním proti nemu, zisťoval, kedy došlo k nadobudnutiu dotknutej nehnuteľnosti s tým, že táto môže byť majetkom patriacim do BSM, úzko spolupracoval s exekútorom A. K. v súvislosti s dotknutou nehnuteľnosťou, dopytoval príslušný katastrálny odbor vo vzťahu k vlastníctvu nehnuteľnosti, dopytoval Okresný súd Poprad, či nebolo medzi žalovanými vedené konanie o zrušenie BSM a tiež sa pokúsil o vyriešenie veci v správnom konaní o oprave zápisu v katastri nehnuteľností. Na žiadnu z týchto okolností súd neprihliadol v tom smere, aby

ich vyhodnotil, čo do dôvodov iniciovania a vedenia súdneho konania, ako aj snahy o jeho predídenie. Naopak súd prvej inštancie v rozpore s akoukoľvek právnou povinnosťou, ktorá by vyplývala pre žalobcu zo zákona, poukazuje na to, že žalobca pred podaním žaloby mal na príslušnom súde preverovať existenciu konania o zrušenie BSM medzi žalovanými za celé obdobie ich manželského zväzku a nielen za obdobie rokov 2002-2020 ako dobrovoľne urobil. Takýto názor sa žalobcovi dôvodne javí ako snaha úmyselne v rozpore so zisteným skutkovým stavom a v rozpore s právnym stavom vykresliť žalobcu ako osobu zodpovednú za absolútne nedôvodné súdne konanie.

Naproti tomu k posúdeniu správania sa žalovaných súd prvej inštancie pristupoval bezdôvodne nekriticky, pričom neprihliadal na celkové správanie a konanie najmä žalovaného 1. rade v celej tejto veci, ale vyjadril sa len k neinformovaniu žalobcu o tom, že BSM bolo medzi žalovanými zrušené. Pre žalobcu je nepochopiteľné, ako vo vzťahu k predsúdnej komunikácii medzi sporovými stranami, kedy žalovaní mali vedomosť, že žalobca ako veriteľ, ktorý vedie proti žalovanému 1. rade exekučné konanie, zisťuje majetok patriaci do BSM, súd konštatoval, že nebolo úlohou žalovaných žalobcu informovať a poskytovať mu doklady o svojich majetkových a osobných pomeroch s dodatkom, že v konaní nebolo preukázané, aby žalovaní žalobcu vo veci zrušeného BSM zavádzali, resp. uviedli mu klamstvo.

Z uvedeného teda vyplýva záver súdu prvej inštancie, že ak žalovaní len zatajovali voči žalobcovi, že ich BSM bolo zrušené ešte pred nadobudnutím dotknutej nehnuteľnosti, pričom si boli vedomí, že ako veriteľ žalovaného 1. rade bude iniciovať súdne konanie, ale neuviedli mu výslovne, že BSM stále existuje, tak je to v poriadku a ide o čestné a zrejme morálne konanie. Takéto posúdenie považuje žalobca za nesprávne a v rozpore so súdnou praxou ako aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR vo veci aplikovania ust. § 257 CSP. Pri zohľadňovaní správania sa účastníkov konania ako jedného z možných dôvodov hodných osobitného zreteľa predsa súd nemôže prihliadať len na to, či správanie bolo v súlade so zákonom, resp. nedošlo k porušeniu zákona, ale toto správanie sa musí hodnotiť z hľadiska jeho čestnosti, etiky, dobrých mravov a toho, či práve konkrétne správanie sa niektorého účastníka nebolo dôvodom pre začatie súdneho konania.

Žalobca má za to, že ak by súd riadne a dostatočne vyhodnotil všetky skutočnosti zistené v súdnom konaní týkajúce sa správania a postupov jednotlivých sporových strán pred začatím súdneho konania, nemohol by dospieť k záveru o nenaplnení kritérií podľa ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil základné vzťahy medzi sporovými stranami, a síce, že žalobca je veriteľ žalovaného v 1. rade, ktorý si ešte od právneho predchodcu žalobcu spolupožičal finančné prostriedky v značnej výške a tieto nevrátil, teda riadne neplnil svoj právny záväzok. Ignorovanie záväzkov žalovaným 1. rade došlo do toho štádia, že proti nemu bolo začaté exekučné konanie, ktoré však bolo vedené bez zistenia akéhokoľvek majetku. Zo skutočností uvádzaných aj v tomto súdnom konaní sa pritom zistilo, že žalovaný 1/ v čase, keď mal plniť svoje záväzky, predal nehnuteľnosť patriacu do BSM, ktorá ešte nebola vyporiadaná a následne za získané peniaze patriace žalovaným spoločne sa zakúpil predmetný byt do výlučného vlastníctva žalovanej 2. rade. Aj keď tieto skutočnosti neboli predmetom vedeného súdneho konania, nepochybne nasvedčujú zámeru žalovaného 1. rade v rozpore s právnymi predpismi a dobrými mravmi vyhnúť sa plneniu svojich povinností a docieľiť neprimeranú ujmu na právach žalobcu ako veriteľa. Práve popísané správanie sa žalovaného 1. rade, t.j. zbavenie sa majetku a neplnenie si záväzkov bolo podnetom pre snahu žalobcu uspokojiť sa vo vedenom exekučnom konaní z majetku patriaceho do BSM žalovaných, medzi ktorý dôvodne zaradzoval aj dotknutý byt. Žalobca preto s prihliadnutím na poučenie katastrálneho odboru OÚ Poprad a po neposkytnutí dobrovoľnej súčinnosti zo strany žalovaných plne oprávnené a nie neopodstatnené podal žalobu o určenie vlastníckeho práva. Žalobca považoval za nevyhnutné poukázať na to, že ak by správanie sa žalovaných bolo férové a títo mu pred podaním žaloby uviedli skutočnosť, že ich BSM bolo zrušené už v roku 2000, k tomuto súdному konaniu vôbec nemuselo dôjsť. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 225/2020 z 27.08.2020 účelom ust. § 257 CSP je odstránenie neprimeranej tvrdosti voči strane sporu, ktorá nemala v konaní úspech v záujme dosiahnutia spravodlivosti. Teda aplikácia ust. § 257 CSP mala byť súdom prvej inštancie posudzovaná najmä vo vzťahu k žalobcovi, či uloženie mu povinnosti na plnú náhradu trov konania za procesný neúspech nie je vo svetle princípu všeobecnej spravodlivosti neprimerane tvrdé, najmä pri zhodnotení dôvodov vedenia konania a správania sa sporových strán pred začatím súdneho konania. Z odôvodnenia napádaného uznesenia však vyplýva, že prvoinštančný súd sa skôr snažil neaplikáciu ust. § 257 CSP zdôvodniť pomermi na strane žalovaných, pričom ale ich zavinenie vo vzťahu k vedenému konaniu nevhodnotil relevantným spôsobom. Žalobca má za to, že uložením mu povinnosti na náhradu 100 % trov konania žalovaným dosiahne súdne rozhodnutie nepochybne intenzitu neprimeranej tvrdosti, keďže bude „finančne potrestaný“ za to, že podal na súd žalobu, na ktorú ho odkázal správny orgán, pričom táto bola následne zamietnutá len na základe skutočnosti, ktorú žalobca aj zavinením žalovaných nemohol pred začatím súdneho konania vedieť.

Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, že náhrada trov konania sa nepriznáva žiadnej zo sporových strán.

4. K odvolaniu žalobcu podali vyjadrenie žalovaní v 1. a 2. rade. Podľa ich názoru súd prvej inštancie v celom rozsahu rozhodol správne aj vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania. Skutočnosť, že žalujúca strana konala od počiatku bez primeranej opatrnosti a odbornej starostlivosti, nemôže byť vnímaná v neprospech žalovaných, nakoľko žalobca si vyfabuloval okrem existencie BSM žalovaných aj ich predošlé „nadštandardné majetkové pomery“ v podobe vlastníctva vily na L. H., ktorú mali predať a za výťažok si kúpiť byt v Poprade. Ani celý súdny proces nepresvedčil žalobcu o jeho vyfabulovanom presvedčení, že žalovaní nemajú nárok na náhradu trov konania, hoci dosiahli plný úspech v konaní, ktoré zaviniť výlučne žalobca a počas celého súdneho procesu, napriek vyslovenému právnomu názoru súdu, v súdnom konaní ďalej pokračoval. V súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania majú za to, že akékoľvek ďalšie vyjadrovania žalovaných k vždy rozsiahlemu vyjadrovaniu právnych názorov žalobcu v odvolaní, je zbytočné a nemá žiadny relevantný právny význam. V nadväznosti na vyššie uvedené žalovaní v 1. a 2. rade navrhli odvolanie žalobcu zamietnuť a odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť s tým, že vzhľadom na bezúčelné šikanózne právne úkony žalujúcej strany, v snahe o prehlbovanie právnej neistoty, jednoznačný a preukázaný úspech žalovanej strany vo veci samej, prizná žalovanej strane aj všetky právne nároky na náhradu trov konania, a to na všetkých stupňoch súdneho konania.

5. V odvolacej replike žalobca uviedol, že tvrdenia žalovaných o jeho údajnom konaní bez primeranej opatrnosti a odbornej starostlivosti nie sú založené na skutočnosti. Ako žalobca v priebehu súdneho konania niekoľkokrát uviedol, vynaložil pred podaním žaloby preukázateľné úsilie na zistenie skutočného stavu veci a jej mimosúdne riešenie, napr. prostredníctvom správneho konania, v rámci ktorého bol dokonca odkázaný na iniciovanie súdneho konania zo strany samotného správneho orgánu. Žalobca mal na základe dožiadania príslušných orgánov za to, že BSM žalovaných nebolo zrušené, pričom vlastnícke právo k dotknutej nehnuteľnosti bolo evidované len vo vzťahu k žalovanej 2/, preto oprávnené predpokladal, že nehnuteľnosť nie je v katastri nehnuteľností evidovaná ako súčasť bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných účelovo a to z dôvodu, aby táto nehnuteľnosť nebola postihnuteľná v rámci exekučného konania vedeného v prospech žalobcu ako oprávneného proti žalovanému 1/ ako povinnému. Vzhľadom na vedomosti žalobcu v čase podania žaloby preto nemožno považovať iniciovanie súdneho konania zo strany žalobcu za nedôvodné.

Žalovaný v 1. rade bol navyše v súvislosti s vymáhaním jeho dlhu voči žalobcovi, ktorý bol predmetom práve vyššie uvedeného exekučného konania, dlhodobo nekontaktný, čo je podľa názoru žalobcu taktiež potrebné zohľadniť ako okolnosť, ktorá ho viedla k podaniu žaloby. V súvislosti s uvedenými skutočnosťami dáva pritom žalobca opakovane do pozornosti konštatovanie Krajského súdu v Košiciach, ktorý v uznesení sp.zn. 22Co/12/2024 správne poukazuje na potrebu zohľadnenia podielu oboch strán na vzniku a priebehu sporu ako aj zohľadnenia tých okolností, ktoré viedli žalobcu k podaniu žaloby.

Po nadobudnutí vedomosti o zrušení BSM žalovaných, na základe dôkazov predložených v súdnom konaní, žalobca navrhol zmenu žaloby, ktorá uvedenú skutočnosť reflektovala. Je logické, že po oboznámení sa s rozhodnutím súdu o zrušení BSM žalovaných, žalobca vedel, že jeho žaloba neobstojí tak, ako bola podaná dňa 05.02.2021, práve preto inicioval hneď po zistení uvedenej skutočnosti jej zmenu. Nepripustenie zmeny žaloby zo strany súdu bez akéhokoľvek odôvodnenia, ktoré podľa názoru žalobcu predstavovalo odopretie jeho práva na spravodlivý súdny proces, však nemôže byť na škodu žalobcu, keďže v dôsledku uvedeného bol žalobca nútený zotrvať v konaní na podklade pôvodnej žalobe, a to aj s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti proti predmetnému Uzneseniu Okresného súdu Poprad sp.zn. 12C/6/2021 zo dňa 20.04.2022, ktorým Okresný súd Poprad nepripustil zmenu jeho žaloby

Odopretie zmeny žaloby zo strany súdu malo pritom nevyhnutne dopad práve na výsledok súdneho konania. Žalovaní vo svojom vyjadrení opomínajú túto skutočnosť a majú za to, že výsledok konania odôvodňuje priznanie nároku na náhradu trov konania v ich prospech. Žalobcu pritom vykresľujú ako človeka, ktorý si nevie, resp. nechce pripustiť výsledok súdneho konania a skutočnosť, že predmetná nehnuteľnosť nie je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných, čo sa v žiadnom prípade nezakladá na pravde.

6. V odvolacej duplike žalovaní uviedli, že nebolo preukázané, z čoho vychádzal žalobca, keď „domnelo predpokladal“, že byt vo výlučnom vlastníctve žalovanej v 2. rade má patriť do BSM. Skutočnosť, že

žalobca nebol ochotný zobrať žalobu späť, ani potom ako sa dozvedel o rozhodujúcich skutočnostiach, nemôže byť v ich neprospech. Tvrdenie žalobcu, že žalovaný v 1. rade mal byť dlhodobou nekontaktný, nebolo nikdy preukázané, pričom táto domnelá skutočnosť nemá žiaden vplyv na toto prebiehajúce konanie. Z obsahu navrhovanej zmeny žaloby, iba na uplatňovanie právneho nároku voči žalovanému v 1. rade, nič nemení na skutočnosti, že byt, z ktorého majetkovej podstaty sa žalobca chcel uspokojiť, je vo výlučnom vlastníctve žalovanej v 2. rade. Návrh zmeny z prvého nesprávneho návrhu žaloby za iný nesprávny návrh žaloby pre získanie majetkovej podstaty, z ktorej sa chcel žalobca uspokojiť, nedával žiaden právny predpoklad, aby bol žalobca v tomto konaní úspešný.

7. V k odvolacej replike následne žalobca uviedol, že popiera tvrdenie žalovaných, že v konaní nebolo nikdy preukázané, že žalobca mohol „oprávnene predpokladať“, že sporný byt mal patriť do BSM žalovaných. Žalobca uvádza, že už v samotnej žalobe poukázal na to, že na podnet súdneho exekútora JUDr. Stacha Chladného, ktorý viedol exekúciu sp.zn. EX 20780/16 vo veci žalobcu ako oprávneného proti žalovanému v 1. rade ako povinnému, oznámil Okresný súd Poprad exekútorovi informáciu o tom, že žalovaní neiniciovali v minulosti súdne konanie o zrušenie ich BSM. Súdny exekútor síce ohraničil obdobie, za ktoré žiadal od súdu preveriť uvedenú skutočnosť, avšak pre zistenie, či sa na súde niekedy viedlo medzi konkrétnymi subjektmi súdne konanie, nie je potrebné uvádzať obdobie, ale len údaje konkrétnych osôb, pričom úradníkovi v informačnej kancelárii vzidu zo systému všetky relevantné údaje o tom, či takéto konanie vôbec niekedy bolo vedené. Žalobca ale vzhľadom na odpoveď súdneho exekútora mal za to, že takéto konanie vedené nebolo, veril teda informáciám poskytnutým zo strany súdu a súdneho exekútora ako orgánov verejnej moci a rovnako tak mal za to, že žalovaní neboli rozvedení, nakoľko disponoval aj odpoveďou z matriky v Poprade o neexistencii rozvodu manželstva žalovaných. Žalobca teda už pri podaní žaloby preukázal, že mal dôvod byť presvedčený o tom, že sporný byt v čase jeho nadobudnutia žalovanou v 2. rade patril do BSM, resp. že BSM žalovaných v tom čase trvalo

Čo je však považoval za dôležitejšie poznamenať, je fakt, že medzi stranami sporu prebiehala predsúdna komunikácia, ako aj spomínané exekučné konanie, no žalovaný v 1. rade, resp. žalovaní nikdy neuviedli, že by ich BSM bolo rozhodnutím súdu zrušené, preto oni sami mohli súdnemu konaniu predísť už len tým, že by nezamĺčovali tak dôležitú skutočnosť. Žalovaní sa však ani v jednom zo svojich vyjadrení v odvolacom konaní tejto skutočnosti nijako nevenovali a úspešne sa vyhli vyjadreniu k nej. Hoci žalobca poukázal v odvolaní na to, že týmto konaním žalovaní de facto nepriamo „dotlačili“ žalobcu k podaniu žaloby, keďže bol presvedčený o ich akomsi nepoctivom zámere, v súčasnosti sa v odvolacom konaní (najmä v prvom vyjadrení) neštítia tvrdiť, že žalobca si vyfabuloval existenciu ich BSM. Žalobca si túto informáciu nijako nevyfabuloval, práve naopak, mal ju za preukázanú z dôvodu, že aj napriek lustraniu nezistil v čase pred podaním žaloby žiadnu skutočnosť, ktorá by existenciu manželstva vyvrátila, a to aj za súčinnosti orgánov verejnej moci.

V tejto súvislosti žalobca dodal, že je skôr na zváženie súdu, prečo sa žalovaní k tejto otázke nikdy predtým nevyjadrili a momentálne sa aj pri svojej procesnej obrane v odvolacom konaní vyhýbajú odpovedi na otázku, prečo žalobcovi zamĺčali tak závažnú skutočnosť, akou je zrušenie BSM za trvania manželstva, ak bol navyše žalovaný v 1. rade v tom čase povinným z exekúcie vedenej v prospech žalobcu. Všetky tieto skutočnosti sú podstatné pre posúdenie aplikácie ust. § 257 CSP, nakoľko ich žalobca považuje za relevantné dôvody hodné osobitného zreteľa.

8. V odvolacej duplike žalovaní zotrvali na svojich doterajších tvrdeniach.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

11. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdenie správnosti a zákonnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci sa žalobca domáhal určenia, že žalovaní v 1. a 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu č. XX vo vchode č. XX na XX. poschodí obytného domu M. súp. č. XXXX s prísl., všetko napísane na LV č. XXXX k.ú. H. v spoluvlastníckom podiele 1/1 z celku (ďalej v texte ako „sporný byt“). Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 12C/6/2021-147 zo dňa 24.07.2023 vo výroku I. zamietol žalobu. Vo výroku II. súd prvej inštancie priznal žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 255 ods. 1 CSP aplikujúc zásadu úspechu v spore. Výrok I. rozsudku nadobudol právoplatnosť dňa 05.07.2023.

14. Voči výroku II. rozsudku podal odvolanie žalobca, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č.k. 22Co/12/2024-207 zo dňa 27.03.2025, a to tak, že zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd konštatoval, že z hľadiska existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP je významnou skutočnosťou aj podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu a okolnosti, ktoré žalobcu viedli k uplatneniu nároku práva na súde. Konštatoval, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s uvedenými skutočnosťami ako s potenciálnymi dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré zakladajú aplikáciu ust. § 257 CSP. Uložil súdu prvej inštancie po vrátení veci povinnosť opätovne rozhodnúť o trovách konania s tým, že posúdi, či v tejto veci existujú skutočnosti, ktoré odôvodňujú aplikáciu ust. § 257 CSP.

15. Predmetom tohto odvolacieho konania je následné rozhodnutie o trovách konania uznesením súdu prvej inštancie č.k. 12C/6/2021-212 zo dňa 29.5.2025, ktorým bol úspešným žalovaným v 1. a 2. rade priznaný nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %.

16. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane sporu, ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Zákon však upravuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania, a to v podobe ust. § 257 CSP.

17. Aplikácia uvedeného ustanovenia § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pri skúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa prihliada súd jednak k majetkovým, osobným a sociálnym pomerom strán sporu, ale rovnako je potrebné prihliadať aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde a dôležitým je aj správanie strán sporu pred a po podaní žaloby. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že pri zohľadnení vyššie uvedených kritérií by sa javilo priznanie trov konania ako neprimerane tvrdé, je na mieste aplikácia ustanovenia o trovách konania podľa § 257 CSP.

18. Odvolací súd preskúmal výrok o trovách konania medzi žalobcom a žalovanými a opätovne zvážil okolnosti prejednávanej veci a dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri rozhodovaní o trovách konania použil ust. 255 ods. 1 CSP. Zistený skutkový stav súdom prvej inštancie vyplývajúci z obsahu spisu neumožňuje právny záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa pre aplikáciu výnimočného ust. § 257 CSP spočívajúcich v zohľadnení okolností, ktoré viedli strany konania k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní, ako aj okolností súvisiacich so stavom konania pred začatím sporu a so správaním sa účastníkov v priebehu sporu.

19. Žalobca za dôvod hodný osobitného zreteľa považuje skutočnosť, že až po začatí súdneho konania sa dozvedel, že žalovaní nie sú bezpodielovými spoluvlastníkmi sporného bytu, ktorého určenia vlastníctva sa v konaní domáhal, keď sporný byt bol vo výlučnom vlastníctve žalovanej v 2. rade, ktorá ho nadobudla v roku 2004 po tom, ako bolo zrušené BSM žalovaných (v roku 2000). Tvrdí, že vynaložil maximálnu snahu na využitie všetkých prostriedkov na dôsledné poznanie skutkového a právneho stavu veci, vykonal nevyhnutnú komunikáciu so žalovanými, z ktorej nevyplývala skutočnosť, že majú zrušené BSM, keď žalovaní zatajili pred žalobcom, že ich BSM bolo zrušené ešte pred nadobudnutím predmetného bytu.

20. Odvolací súd sa však s touto argumentáciou žalobcu nemôže stotožniť. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebolo povinnosťou žalovanej strany v rámci predsúdnej komunikácie so žalobcom informovať ho o ich majetkových pomeroch, spolupracovať so žalobcom, aby mohol pripraviť svoju žalobu voči nim. Správne konštatoval súd prvej inštancie, že žalobca v konaní nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by žalovaní v 1. a 2. rade zavádzali, resp. uviedli do omylu žalobcu ohľadne svojich osobných a majetkových pomeroch vo vzťahu spornému bytu. Správne posúdil súd prvej inštancie aj to, že žalobca mal pred podaním žaloby dostatok informácií, ktoré neodôvodňovali podanie žaloby zo dňa 9.2.2021 o určenie, že sporný byt patrí do BSM žalovaných v 1. a 2. rade. Žalobca vedel o výlučnom vlastníctve sporného bytu žalovanou v 2. rade z LV XXXX, kat. úz. H. a správy Okresného úradu Poprad, katastrálneho odboru zo dňa 29.10.2020, taktiež o sobášnom liste žalovaných z roku XXXX, ako aj že potvrdenie Okresného súdu Poprad zo dňa 12.02.2020 o tom, že nebolo zistené konanie o zrušenie BSM, sa dotýkalo iba obdobia od 2002 do 2020. Odvolací súd nerozporuje, že žalobca má pohľadávku voči žalovanému v 1. rade, ako aj skutočnosť, že je voči žalovanému v 1. rade vedená exekúcia. Avšak žaloba podaná bez primeranej opatrnosti na základe vyššie uvedených dôkazov, nemôže byť vnímaná v neprospech žalovaných v 1. a 2. rade.

21. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie považuje za relevantné pre rozhodnutie o trovách konania aj to, že už po prvom vyjadrení žalovaných k žalobe bolo žalobcovi známe, že predmetný byt nepatrí do BSM žalovaných a napriek tejto skutočnosti žalobca pokračoval v spore voči obidvom žalovaným. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, žalovaní v 1. a 2. rade už v svojich prvých vyjadreniach k žalobe z 25.05.2021 popreli, že by boli bezpodieloví spoluvlastníci sporného bytu a ako dôkaz svojich tvrdení predložili rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 12C/178/00-9 zo dňa 04.05.2020, podľa ktorého súd zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - žalovaných v 1. a 2. rade. Aj po týchto vyjadreniach žalovaní žalobca naďalej zotrval na svojej žalobe (vyjadrenia zo dňa 13.08.2021, 18.03.2022). Až na pojednávaní konanom dňa 20.04.2022 na základe tvrdenia, že v priebehu konania bolo zistené, že podielové spoluvlastníctvo bolo zrušené právoplatným rozsudkom, žiadal žalobca zmeniť žalobu tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú podieloví spoluvlastníci sporného bytu. Súd prvej inštancie však nepripustil zmenu žaloby a žalobca zotrval na svojej žalobe do pojednávania konaného dňa 24.05.2023, na ktorom bol vyhlásený zamietajúci rozsudok. Súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie žaloby práve z dôvodu, na ktorý poukazovali žalovaní vo svojich vyjadreniach z 25.05.2021, a teda nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaných, keď mal preukázané, že žalovaný v 1. rade nie je bezpodielovým spoluvlastníkom sporného bytu, ktorý nadobudla žalovaná v 2. rade do svojho výlučného vlastníctva kúpnu zmluvou po právoplatnosti rozhodnutia o zrušení BSM. Žalobca ani potom, ako sa dozvedel o skutočnostiach rozhodujúcich pre rozhodnutie vo veci samej, trval na podanej žalobe, ktorá skutočnosť, nemôže byť vykladaná v neprospech žalovaných v 1. a 2. rade pri rozhodovaní o trovách konania.

22. Nakoľko nebola zistená existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktoré by nebola priznaná náhrada trov konania úspešným žalovaným v 1. a 2. rade, odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto ho postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, prihliadajúc aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05).

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol plne úspešným žalovaným v 1. a 2. rade v plnom rozsahu, ktorí sa aj v odvolacom konaní vyjadrovali. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP)

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).